

Til lovforslag nr. L 20. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 14. december 1993

Forslag

til

Lov om folkebiblioteker m.v.

Kapitel 1

Folkebibliotekernes formål og materialevalg

§ 1. Folkebibliotekernes formål er at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger og andet egnet materiale vederlagsfrit til rådighed.

Stk. 2. Folkebibliotekerne skal formidle kommunal og statslig information og information om samfundsforhold i øvrigt.

§ 2. Folkebibliotekerne bør bestræbe sig på

- 1) at stille musikbærende og andre audiovisuelle materialer til rådighed,
- 2) at stille edb-programmer og andre elektroniske materialer til rådighed,
- 3) at etablere biblioteksbetjening af de børn og voksne, der er afskåret fra selv at komme på biblioteket, og
- 4) at tilpasse åbningstiderne til brugernes behov.

§ 3. Folkebibliotekernes formål skal opfyldes gennem kvalitet, alsidighed og aktualitet i udvalget af det materiale, der stilles til rådighed. Ved udvælgelsen må alene disse kriterier, ikke de i materialet indeholdte religiøse, moralske eller politiske synspunkter, være afgørende.

Stk. 2. Den ledende bibliotekar foretager materialevalget under medvirken af de øvrige bibliotekarer og under ansvar over for kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Kulturministeren kan efter forhandling med Kommunernes Landsforening fastsætte nærmere bestemmelser om folkebibliotekernes materialer.

Kapitel 2

Lokale folkebiblioteker

§ 4. Enhver kommune er forpligtet til enten alene eller i fællesskab med andre kommuner at opretholde et folkebibliotek med afdelinger for såvel børn som voksne.

Stk. 2. En kommune kan indgå overenskomst med en anden kommune om hel eller delvis biblioteksbetjening.

§ 5. Et folkebiblioteks virkeområde er en kommune eller et biblioteksforbund omfattende to eller flere kommuner, jf. § 4.

Stk. 2. Folkebibliotekerne skal dog stå til rådighed for enhver, der har bopæl i Danmark. Hvor særlige forhold gør sig gældende, kan kulturministeren tillade en begrænsning af denne forpligtelse.

Stk. 3. Hvor virkeområdets størrelse og karakter gør det nødvendigt, bør det tilstræbes, at folkebiblioteket opretter filialer.

Stk. 4. Folkebiblioteket kan i øvrigt oprette og drive afdelinger i virksomheder og institutioner inden for sit virkeområde eller træffe aftaler om biblioteksmæssigt samarbejde med sådanne.

Stk. 5. Udgiften til biblioteksbetjening af statslige, amtskommunale og andre institutioner, der ikke henhører under kommunerne, afholdes af institutionerne.

Stk. 6. Folkebiblioteket samarbejder med kommunens skolebiblioteker. Der benyttes de samme katalogiseringssystemer m.v. inden for folke- og skolebiblioteksområdet.

Stk. 7. Kulturministeren kan efter forhandling med Kommunernes Landsforening fast-

sætte nærmere bestemmelser om benyttelse af folkebibliotekernes materialer.

§ 6. Lederen af et folkebibliotek skal være faguddannet bibliotekar.

Kapitel 3

Centralbiblioteker m.v.

§ 7. Centralbiblioteket skal støtte de lokale folkebiblioteker i centralbiblioteksområdet ved at udlåne eller fremskaffe bøger og andet egnet materiale, som de pågældende folkebiblioteker ikke selv ejer, og ved at yde råd og biblioteksteknisk bistand i nødvendigt omfang. Centralbiblioteket fungerer tillige som lokalt folkebibliotek for sit virkeområde.

Stk. 2. Centralbiblioteksområdet omfatter kommunerne i et amt.

§ 8. Kulturministeren afgør efter indhentet udtalelse fra kommunalbestyrelserne i centralbiblioteksområdet, hvilket bibliotek der skal virke som centralbibliotek.

Stk. 2. Ved afgørelsen skal der tages hensyn til, at centralbibliotekets lokaler, bogbestand og personale er af en sådan standard, at den særlige centralbiblioteksopgave kan løses på forsvarlig måde.

§ 9. Kulturministeren indgår aftale om centralbiblioteksvirksomheden med den kommune, hvis bibliotek varetager centralbiblioteksopgaven.

Stk. 2. Staten afholder udgifterne til centralbiblioteksvirksomheden, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Kulturministeren fastsætter de nærmere regler vedrørende centralbibliotekernes ydelser herunder om betaling for visse ydelser.

§ 10. Kulturministeren nedsætter et rådgivende udvalg for hvert centralbibliotek. Det rådgivende udvalg består af

- 1) 1 repræsentant for centralbibliotekskommunen udpeget efter indstilling fra kommunalbestyrelsen,
- 2) 6 repræsentanter for de øvrige kommuner i centralbiblioteksområdet udpeget efter indstilling fra kommuneforeningen i amtet.

Stk. 2. Udgifterne til udvalgets virksomhed afholdes af centralbibliotekets budget.

Stk. 3. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler for udvalgets virksomhed.

Stk. 4. Den ledende bibliotekar ved et centralbibliotek ansættes af kommunalbestyrelsen i hjemstedskommunen efter indhentet udtalelse fra det rådgivende udvalg.

§ 11. Der ydes statstilskud til Københavns og Frederiksberg Kommuner til den del af biblioteksvirksomheden, der svarer til centralbiblioteksvirksomheden.

Kapitel 4

Øvrige statslige opgaver på folkebiblioteksområdet

§ 12. På folkebiblioteksområdet afholder staten udgifter til

- 1) en særlig overbygningsfunktion for bogligt materiale, jf. § 13, stk. 1,
- 2) en særlig overbygningsfunktion for lydbogsmateriale m.v. til læsehandicappede, jf. § 13, stk. 2,
- 3) en central depotbiblioteksfunktion,
- 4) en central indvandrerbiblioteksfunktion.

§ 13. Statsbiblioteket virker som overcentral for bogligt materiale ved at stille bøger, tidsskrifter og andet pligtafleveret materiale til rådighed, ved at anskaffe udenlandsk litteratur og udlåne den til folkebibliotekerne og som lånecentral ved at formidle lån fra ind- og udland til folkebibliotekerne.

Stk. 2. Danmarks Blindbibliotek virker som overcentral for lydbogsmateriale m.v. ved at stille lydbøger og lydtidsskrifter til rådighed for folkebibliotekernes læsehandicappede lånere og som lånecentral ved at formidle lydmaterialer fra ind- og udland til folkebibliotekerne.

§ 14. Kulturministeren kan efter aftale med de berørte ministre fastsætte regler vedrørende de statslige og de statsstøttede bibliotekers virksomhed i forhold til folkebibliotekerne.

Kapitel 5

Særlige bevillinger

§ 15. Staten afholder udgifterne til udarbejdelse af nationalbibliografien.

§ 16. Der ydes statstilskud til det tyske mindretals biblioteker i Sønderjylland.

Stk. 2. Der kan ydes statstilskud til biblioteksbetjening af andre særlige grupper.

§ 17. Der ydes statstilskud til udvikling inden for folke- og skolebiblioteksområdet.

Stk. 2. Kulturministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren og Kommunernes Landsforening nærmere regler om fordeling af det tilskud, der er nævnt i stk. 1.

Kapitel 6

Særlige bestemmelser

§ 18. Kommunerne kan opkræve en afgift for overskridelse af lånetiden. Afgiften kan højst udgøre 100 kr. pr. samlet lån, ved lånetidens udløb højst 10 kr. For børn under 14 år kan afgiften højst udgøre 50 kr. pr. samlet lån, ved lånetidens udløb højst 5 kr. Beløbene reguleres pr. 1. januar, første gang den 1. januar 1995, med satsreguleringsprocenten.

Stk. 2. Der er udpantningsret for afgifter, som er fastsat efter stk. 1, såfremt det samlede skyldige afgiftsbeløb udgør 200 kr. eller derover.

§ 19. Kommunerne kan opkræve vederlag for særlige serviceydelser samt for udlån af musikbærende materialer og videogrammer.

Kulturministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 20. Kommunerne kan opkræve vederlag for udstedelse af erstatningslånerkort. Kulturministeren fastsætter nærmere regler herom.

Kapitel 7

Afsluttende bestemmelser

§ 21. Loven træder i kraft den 1. januar 1994, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 5, stk. 6, træder i kraft den 1. august 1994. § 17 træder i kraft den 1. januar 1995.

§ 22. Lov om folkebiblioteker m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 384 af 22. august 1985, ophæves, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kapitel 4 om skolebiblioteker ophæves den 1. august 1994. § 18, stk. 3, § 19 og § 19 a ophæves den 1. januar 1995.

§ 23. Indtil kulturministeren efter denne lov har udpeget de biblioteker, der skal virke som centralbiblioteker, samt har nedsat de rådgivende udvalg for hvert centralbibliotek, oprettholdes de hidtidige centralbiblioteker, jf. lovbekendtgørelse nr. 384 af 22. august 1985.

§ 24. Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne.

HENNING RASMUSSEN

/ Ingrid Rasmussen